

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΣΠΟΡΟΥΣ

Οι νέες φυτικές ποικιλίες θα συμβάλουν καθοριστικά στη μείωση του κόστους παραγωγής, επισημαίνει ο πρόεδρος του ΣΕΠΥ, Θανάσης Τσούτσας.

στη Γωγώ Κατσέλη

Την ανάγκη να μειωθεί ο ΦΠΑ στους σπόρους, αλλά και το ανταποδοτικό τέλος, που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για τον έλεγχο του εισαγόμενου και παραγόμενου στη χώρα πολλαπλασιαστικού υλικού επισημαίνει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πολλαπλασιαστικού Υλικού (ΣΕΠΥ), Θανάσης Τσούτσας, σε συνέντευξή του στο «Agricola».

Παράλληλα, κάνει λόγο για μια «επανάσταση» ως προς τη δημιουργία νέων ποικιλιών σπόρων, με ξεχωριστές ικανότητες απόδοσης και ποιότητας, που θα συμβάλουν καθοριστικά στη μείωση του κόστους για τους αγρότες, ενώ υπογραμμίζει ότι το πολλαπλασιαστικό υλικό θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων που θέτει η Ευρώπη στη νέα ΚΑΠ για την πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Τσούτσας τονίζει ότι «όχιμα» προς αυτή την κατεύθυνση αποτελούν οι επενδύσεις στον τομέα της γενετικής βελτίωσης για τη δημιουργία φυτικών ποικιλιών.

Πώς κινείται η ελληνική αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού τα τελευταία χρόνια και πώς εκτιμάτε ότι θα εξελιχθεί το προσεχές διάστημα;

Ο τομέας των σπόρων σποράς ανταποκρίθηκε με επιτυχία στις προκλήσεις που προέκυψαν τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας τόσο της υγειονομικής όσο και της πρόσφατης ενεργειακής κρίσης.

Οι επιχειρήσεις παραγωγής και εμπορίας πολλαπλασιαστικού υλικού με σωστό σχεδιασμό και προσαρμογή στις ιδιαίτερες συνθήκες της εποχής πέτυχαν να εφοδιάσουν την εγχώρια αγορά με εξαιρετικής ποιότητας πολλαπλασιαστικό υλικό και σε επαρκείς ποσότητες.

Σίγουρα η απόφαση του ΥπΑΑΤ να ανταποκριθεί θετικά στο διαχρονικό αίτημα του ΣΕΠΥ και άλλων φορέων του κλάδου, συμπεριλαμβάνοντας στο Στρατηγικό Σχέδιο της χώρας για τη νέα ΚΑΠ στις συνδεδεμένες ενισχύσεις, το μαλακό σιτάρι, το κριθάρι καθώς και το σκληρό σιτάρι με ελάχιστη ποσότητα πιστοποιημένου σπόρου/στρέμμα τα 18 κιλά, θα συμβάλει ουσιαστικά τόσο στην αναβάθμιση της ποιότητας των προϊόντων αυτών όσο και στην περαιτέρω ανάπτυξη του τομέα των σπόρων σποράς στη χώρα μας.

Είναι σημαντικό η υλοποίηση των αποφάσεων αυτών να πραγματοποιηθεί από τις φετινές φθινοπωρινές σπορές των σιτηρών. Αναμένουμε και επιχειρηματολογούμε προς το ΥπΑΑΤ για ανάλογες αποφάσεις και σε άλλα φυτικά είδη (ρύζι, μηδική,

Το πολλαπλασιαστικό υλικό θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων που θέτει η Ευρώπη στη νέα ΚΑΠ για την πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη μέσα από τη στρατηγική για τη νέα προγραμματική περίοδο.

Θανάσης Τσούτσας
Πρόεδρος Συνδέσμου
Επιχειρήσεων Πολλαπλασιαστικού Υλικού

ψυχανθή, κ.λπ.), ώστε να γίνει συνείδηση σε όλους τους καλλιεργητές, ότι η επιλογή του κατάλληλου και πιστοποιημένου γενετικού υλικού είναι το «θεμέλιο της επιτυχίας» για τη δημιουργία περαιτέρω αξίας στον κύκλο της καλλιέργειας.

Πόσο η ενεργειακή κρίση και ο πόλεμος στην Ουκρανία έχουν επηρεάσει τις τιμές της χημικής βιομηχανίας και κατ'επέκταση το κόστος παραγωγής για τους αγρότες;

Αναμφίβολα, η ενεργειακή κρίση και ειδικά η αύξηση στην τιμή του φυσικού αερίου και των καυσίμων έχουν επιφέρει επιβάρυνση και στο κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων στη χώρα μας. Ζούμε πρωτοφανείς καταστάσεις, με συνεχώς μεταβαλλόμενο αυξητικά ενεργειακό κόστος, και αναπόφευκτα κάποιο κόστος μετακινείται και στον παραγωγικό τομέα και τελικά σε όλους εμάς ως καταναλωτές.

Εκτιμούμε ότι μια συντονισμένη προσπάθεια από την πολιτεία, σε συνεργασία με όλους τους «κρίκους» της αλυσίδας παραγωγής και μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων στη χώρα μας, θα βοηθήσει προκειμένου το επιπρόσθετο κόστος παραγωγής να κατανεμηθεί, στον βαθμό που είναι δυνατό, με δίκαιο και βιώσιμο τρόπο σε όλους.

Σε τι βαθμό το επιπλέον κόστος έχει μετακυλισθεί στα τελικά προϊόντα και πότε θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποκλιμάκωση των τιμών;

Η αύξηση στην ενέργεια επιδρά, αργά ή γρήγορα, σε όλους τους συντελεστές παραγωγής. Οι παγκόσμιες τάσεις των ανατιμήσεων των πρώτων υλών και του κόστους των μεταφορών πυροδοτούν τον φαύλο κύκλο που ξεκίνησε η ενεργειακή κρίση και επηρεάζουν ήδη όλο τον κλάδο των αγροφοδίων, συνεπώς και τον τομέα μας.

Στην περίπτωση των σπόρων σποράς, λόγω των βελτιωμένων τιμών που απολαμβάνουν οι παραγωγοί μας για τη φετινή σοδειά των δημητριακών, της ελαιοκράμβης και πιθανόν του πλιάνθου και του βαμβακιού, θα επηρεαστεί κατά τη φετινή χρονιά το κόστος των πρώτων υλών, δηλαδή το τίμημα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις στους σποροπαραγωγούς τους για την αγορά του σπόρου από το χωράφι.

Ωστόσο, όπως διαχρονικά συμβαίνει σε όλους τους τομείς, οι επιχειρήσεις καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να μετριάσουν τις επιπτώσεις των ανατιμήσεων των πρώτων υλών για τους πελάτες τους. Ως προς το χρονικό σημείο στο οποίο αναμένεται αποκλιμάκωση των τιμών, θα έλεγα ότι

ασφαλής πρόβλεψη αυτή τη στιγμή δεν μπορεί να γίνει, με δεδομένο ότι η κατάσταση στην Ουκρανία, που επηρεάζει άμεσα το κόστος της ενέργειας, είναι ιδιαίτερα ρευστή και δυναμική.

Παρακολουθούμε ως κλάδος στενά τις εξελίξεις, προσαρμόζομαστε στα νέα δεδομένα που διαμορφώνονται και ευελπιστούμε να επανέλθουμε γρήγορα στην κανονικότητα όπως τη βιώναμε πριν από την έναρξη και αυτής της κρίσης.

Τους προηγούμενους μήνες, η κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα πακέτο μέτρων στήριξης του αγροτικού κόσμου με μείωση του ΦΠΑ σε λιπάσματα και ζωοτροφές, ωστόσο δεν συμπεριέλαβε τους σπόρους. Ποια μέτρα πρέπει να λάβει η κυβέρνηση ώστε να στηρίξει τον κλάδο σας και να μην εγκαταλείψουν οι αγρότες τις καλλιέργειές τους;

Η μείωση του ΦΠΑ και στον τομέα των σπόρων σποράς θα είχε ιδιαίτερα θετικό αντίκτυπο στην περαιτέρω «ανακούφιση» των Ελλήνων παραγωγών σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία.

Η εν λόγω μείωση, μάλιστα, υπήρξε αίτημα του ΣΕΠΥ κατά την πρόσφατη συνάντηση που είχε ο Σύνδεσμός μας με την πολιτική ηγεσία του ΥπΑΑΤ και ευελπιστούμε στη θετική ανταπόκριση της ελληνικής πολιτείας στο αίτημά μας.

Επιπλέον, ένα από τα διαχρονικά αιτήματα του ΣΕΠΥ που θα μπορούσε να μειώσει το κόστος των σπόρων σποράς για τους παραγωγούς, που είναι και οι τελικοί χρήστες, είναι η μείωση του ανταποδοτικού τέλους που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για τον έλεγχο του εισαγόμενου και παραγόμενου στη χώρα πολλαπλασιαστικού υλικού.

Πρόκειται για ένα τέλος που θεωρούμε ως κλάδος ότι είναι ιδιαίτερα υψηλό και άδικο, ενώ έχουν ωριμάσει πλέον οι συνθήκες για μια γενναία μείωσή του από την ελληνική πολιτεία.

Με ποιους τρόπους μπορεί η βιομηχανία πολλαπλασιαστικού υλικού, αλλά και γενικότερα των αγροφοδίων, να συμβάλει στη μείωση του κόστους παραγωγής;

Η βιομηχανία του πολλαπλασιαστικού υλικού μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά και στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Ζούμε σε μια εποχή όπου, ειδικά στους σπόρους σποράς, γίνεται μια πραγματική «επανάσταση» ως προς τη δημιουργία νέων ποικιλιών με ξεχωριστές ικανότητες ως προς την απόδοση, την ποιότητα και καλλιεργητικά χαρακτηριστικά (αντοχή στην ξηρασία, ανθεκτικότητα σε ασθένειες και παθογόνα, κ.λπ.), που θα συμβάλουν καθοριστικά στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Εκτιμούμε ότι το γενετικό υλικό θα ανταποκριθεί πλήρως στις προκλήσεις της κλιματικής αλλαγής, ώστε η γεωργία να συνεχίσει να παρέχει επαρκή τροφή σε έναν διαρκώς αυξανόμενο πληθυσμό και σε μια συνεχώς μειούμενη καλλιεργούμενη έκταση.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει ως ΣΕΠΥ να τονίσουμε για άλλη μία φορά ότι τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει το πολλαπλασιαστικό υλικό και προς την κατεύθυνση της μείωσης του κόστους παραγωγής μπορεί να προκύψουν μόνο μέσα από τη χρήση πιστοποιημένου σπόρου. Γιατί, πολύ απλά, πιστοποιημένος σπόρος σημαίνει:

■ Καθαρός, ελεγμένος και ιχνηλάσιμος σπόρος.
■ Εκμετάλλευση του δυναμικού κάθε ποικιλίας στο 100%, άρα μέγιστο απόδοσης.

Αν τα παραπάνω συνδυαστούν και με πιστοποιημένη παραγωγική διαδικασία, αποφέρουν υψηλότερη τιμή και τελικά υψηλότερο εισόδημα. Απαραίτητη επίσης κρίνεται η υποστήριξη της σημαντικής προσπάθειας βελτίωσης φυτών, η οποία αποκτά πλέον αυξανόμενη βαρύτητα στο μεταβαλλόμενο κλιματικό περιβάλλον.

Πώς μπορεί ο κλάδος του πολλαπλασιαστικού υλικού να συμβάλει στην επίτευξη μιας πράσινης και αειφόρου ανάπτυξης;

Το πολλαπλασιαστικό υλικό θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων που θέτει η Ευρώπη στη νέα ΚΑΠ για την πράσινη και αειφόρο ανάπτυξη μέσα από τη στρατηγική για τη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027) «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» ("from farm to fork").

Υπενθυμίζουμε άλλωστε ότι πάνω από το 50% της καινοτομίας και της έρευνας ενσωματώνεται στη γεωργική πράξη μέσα από τον σπόρο. Η Ευρώπη κατά τη νέα προγραμματική περίοδο καλείται να παράγει μεγαλύτερες ποσότητες ποιοτικών τροφίμων σε ένα περιβάλλον με δυναμικές προκλήσεις, αλλά και με λιγότερες εισροές.

Για την επίτευξη των στόχων που θέτει η νέα στρατηγική της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», είναι κρίσιμος ο ρόλος του πολλαπλασιαστικού υλικού μέσα από τη χρησιμοποίηση των νέων «εργαλείων» στον τομέα της γενετικής βελτίωσης για τη δημιουργία φυτικών ποικιλιών, πάντοτε όμως υπό τον έλεγχο και την εποπτεία τόσο της ΕΕ σε κεντρικό επίπεδο όσο και των αρμόδιων αρχών σε κάθε κράτος-μέλος. Εμπρακτα απόδειξη στα προαναφερόμενα είναι η μεγάλη στροφή όλων των εταιρειών αγροφοδίων με συνέργειες και επενδύσεις στον τομέα του γενετικού υλικού.

Σε ποιες νέες τεχνολογίες επικεντρώνετε ως κλάδος για το μέλλον;

Οι νέες τεχνολογίες βελτίωσης του γονιδιώματος που βασίζονται σε νουκλεάσες (CRISPR/Cas9) είναι αυτές που έχουν αυξήσει εκθετικά τις δυνατότητες βελτίωσης του γενετικού υλικού, χάρη στην αποτελεσματικότητά, την απλότητά και το σχετικά χαμηλό τους κόστος.

Η ιδιαιτερότητα των νέων αυτών τεχνολογιών έγκειται στο γεγονός ότι μπορούν στοχευμένα πλέον να αντικαθιστούν μία ή περισσότερες βάσεις του DNA, χωρίς την εισαγωγή ξένου γονιδίου/DNA.

Οι στοχευμένες πλέον αυτές αντικαταστάσεις μπορούν, θα λέγαμε απλά, να «μεταφτεύσουν» επιθυμητά χαρακτηριστικά στα φυτά. Τα μέχρι στιγμής αποτελέσματα είναι πολύ ελπιδοφόρα και πράγματι αποτελεί ευτυχία συγκυρία το να διαθέτουμε πλέον τέτοια «εργαλεία» σε ένα τόσο απαιτητικό περιβάλλον, εξαιτίας και της κλιματικής αλλαγής.

Ο ΣΕΠΥ υποστήριξε και στην πρόσφατη διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την υιοθέτηση μιας περισσότερο θετικής στάσης της Ευρώπης απέναντι σε αυτές τις νέες τεχνολογίες. Πιστεύουμε ότι η Ευρώπη δεν έχει την πολυτέλεια να «αποκοπεί» από τις σύγχρονες αυτές επιστημονικές εξελίξεις. Μια θετική στάση θα επιτρέψει στην Ευρώπη να προωθήσει την ανάπτυξη νέων, καλύτερα προσαρμοσμένων, ποικιλιών φυτών που είναι υψηλής απόδοσης και ανθεκτικότητας σε παθογόνα, συμβάλλουν στην υγιεινή διατροφή και στον περιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, συνεισφέροντας σε ένα πιο βιώσιμο σύστημα παραγωγής τροφίμων στον ρυθμό που επιβάλλουν οι παγκόσμιες ανάγκες διατροφής και προστασίας του περιβάλλοντος.